
Юры Андруховіч

Жадан

Сяргей Жадан паходзіць з найусходнейшай, якая толькі ёсць, Украіны. Жыхары тых ускраін, дагэтуль карыстаючыся нявызначанасцю ды яўнай праблематычнасцю дзяржаўнай мяжы, у значнай сваёй частцы займаюцца чымсьці накшталт кантрабанды. Робячы зацяжныя рэйды ў глыбіні Эўразіі, яны не заўсёды ўсведамляюць сябе вандроўнікамі ў чужой краіне: ляндшафты, мова й спосабы выжывання нічым не адрозніваюцца ад іхных. Толькі існаванне мытнаў і патайных дарог прымушае памятаць пра новую геапалітычную рэальнасць. Загадкавага ў гэтым нічога няма. Загадкавым ёсць зьяўленне сярод іх Жадана.

Адкуль ён, чорт яго бяры, узяўся, гэты літаратурны гаўрош, герой пралетарскага маньерызму, дзіця індустрыяльных падзямельляў ды постсавецкага пастпанку?

Адкуль прыходзяць паэты, асабліва ў нашай брутальнай краіне, дзе бездань паміж імі ды астатнім народам робіцца проста-такі экзыстэнцыйнаю? Адкуль бярэцца гэтая патрэба — гаварыць ненармальнымі вершамі там, дзе ўжо ніхто ня чуе нават звычайнай мовы?

Я магу дапусьціць толькі адно: нехта, магчыма, зь неба ткнуў пярстом кудысьці ў напрамку раённага цэнтру Старабельск і сказаў: "Ты, малец!" А далей усё адбывалася нібы й самапасам — харкаўскае сілавое поле, энэргетыка мёртвых паэтаў, блюзьнерства, каханьне, алькаголь, шуканьне дакладнае рыфмы. І — паэзія, гэтая прыгожая жэстыкуляцыя, гэтае жорсткае мужчынскае маўленьне без аніводнага смаркача — вершы распачы, што самі ёсць радасцю, вершы безнадзейнасці, што самі ёсць надзеяй.

Пераклад з украінскай